

Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju - Daruvarske toplice ♦ Julijev park 1 ♦ 43500 Daruvar

**MANUALNA TERAPIJA I INTRAMUSKULARNA STIMULACIJA
U LIJEČENJU KRONIČNE BOLI MIŠIĆNOKOŠTANOG SUSTAVA**

**MANUAL THERAPY AND INTRAMUSCULAR STIMULATION
IN CHRONIC PAIN TREATMENT OF MUSCULOSKELETAL SYSTEM**

Božidar Egić ♦ Zlatica Vezmar ♦ Zorica Pekić-Husak ♦ Stojanka Lukačin

Bol je neugodan emocionalni i osjetni doživljaj povezan sa stvarnim ili potencijalnim oštećenjem tkiva (WHO). Može biti akutna i kronična. Akutna bol nastaje zbog specifičnog uzroka i njeno lijeчењe obično ne predstavlja problem, dok kronična predstavlja terapijski problem iz nekoliko razloga. Osnovni je razlog što joj se najčešće ne nalazi uzrok. Drugi važan problem je pojava uz željeno i neželjeno djelovanje uslijed dugotrajne primjene medikamenata. S obzirom da 16% bolesnika u ordinacije opće prakse dolazi zbog bolova lo-

komotornog sustava, a 6-10% postaju kroničari (Janda), za našu struku problem postaje još veći. Kada se iscrpe sve metode zvanične medicine, a ne dobije se zadovoljavajući rezultat, pacijentima se nude (stoje na raspolaganju) brojne alternativne metode. Koje od njih i kada primjeniti u liječenju bola lokomotornog sustava, a da za to imamo opravdanje i znanstvenu potvrdu, bit će prikazano u radu.

Ključne riječi: liječeње, alternativne metode, bol, lokomotorni sustav